

РЕШЕНИЕ

№ 6060

гр. София, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 29.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **2290** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на СДРУЖЕНИЕ „Б.“, ЕИК[ЕИК] срещу ПИСМО с изх. №О.-3067-9/29.12.2022г. на директора на Регионалната инспекция по околната среда и водите – П., потвърдено с Решение №24/09.02.2023г. на министъра на околната среда и водите. С оспорваното Писмо директорът на Регионалната инспекция по околната среда и водите – П. (РИОСВ) е уведомил жалбоподателя, че на основание чл.2, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за И.), преценката на компетентния орган за инвестиционно предложение „Почистване коритото на река М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост“ в землището на [населено място], [община], област П., в участък с посочени координати, в обхвата на поземлени имоти (ПИ) с идентификатори: 72029.5.107 и 72029.320.370, е, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за И..
Жалбоподателят претендира за недействителност на оспорваното Писмо на директора на РИОСВ, като постановено при допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и в противоречие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона. Поддържа, че процесното Писмо представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, тъй като

въз основа на него може да продължи процедурата по издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект по Закона за водите (ЗВ) и „почистването“ може да започне веднага. Смята, че по същество Писмото се явява произнасяне по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и от него се черпят права и задължения. Твърди, че оспорваният акт е издаден в нарушение на забраната, установена в чл.118з ЗВ и намира за необоснован довода на директора Б. дирекция „И. район“ (Б. дирекция), че забраната за изземване на наносни отложения е относима само за язовирни стени, но не и за бентове. Изтъква, че и двете съоръжения – язовирни стени и бентове, препятстват преноса на седименти и наноси. Сочи, че мотивите, изложени в Решението на министъра на околната среда и водите, не кореспондират с инвестиционното предложение в което не се предвижда изместване на наносни отложения към брега на реката с цел възстановяване на ерозиралите участъци, а единствено става дума за изземване на наносни отложения с дълбочина от 1 до 3 м. и общ обем 66000 куб. м. При това смята, че становищата, дадени от директора на Б. дирекция и от министъра на околната среда и водите, се отнасят за дейност, различна от предписаната от междуведомствената комисия. Излага доводи, че безконтролното изземване на наносни отложения от реките, маскирано като „почистване“, е причина за предаварийното състояние на много мостове, чиито основи стърчат във въздуха, тъй като след изземване на наносите с багери реката бавно си заравнява коритото за да запълни дупките и потъва. Твърди, че освен риска за критичната инфраструктура, вкопаването на реките има още много отрицателни въздействия като увеличаване на ерозията по все по-високите брегове и потъването на подпочвените води, които реката подприщва. Чрез представляващия Сдружението инж. Д. К. и чрез процесуалния си представител адв. Л. К. моли съда да отмени Писмо с изх. №О.-3067-9/29.12.2022г. Не претендира за разноски. Доводи за незаконосъобразност на оспорвания акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът - ДИРЕКТОР на Регионалната инспекция по околната среда и водите – П., оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юр. И. Х. поддържа, че оспорваното Писмо е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Заинтересованата страна - „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК], редовно уведомена за образуването съдебно производство, не се представлява по делото и не изразява становище по жалбата.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Косвено се установява с приетите писмени доказателства, че със Заповед на областния управител на област П. е била сформирана междуведомствена комисия, която да извърши обследване на проводимостта на речното легло на река М. извън регулационните граници на територията на областта. В резултат на констатациите на междуведомствената комисия, които не са представени по делото, на 08.09.2022г. е бил сключен договор между Областна администрация – П. и „Пимк“ ООД за почистване и укрепване на речен участък. Съгласно чл.1 от договора дейностите по почистването и укрепването на речния участък включват: изготвяне на проект за

почистване и укрепване в границите на участъка; изграждане на подход към речното легло до участъка за почистване при необходимост; почистване на растителността, ограничаваща хидравличната проводимост; възстановяване на ерозиралите участъци от бреговете на река М. в землището на [населено място] с посочените координатни точки, чрез преместване на наносните отложения и укрепването им, съгласно одобрен проект; изземване (отнемане) на наносни отложения от реката, само в случай на доказване на излишни обеми с одобрения проект, в границите на указания участък от р. М.. Според уговорката в чл.3 срокът за изпълнение на договора е една година и започва да тече, смятано от датата на влизане в сила на последното по време издадено разрешително за ползване на воден обект по чл.46 ЗВ.

Административното производство е образувано въз основа на Уведомление с вх. №О.-3067/14.10.2022г., подадено от „Пимк“ ООД до РИОСВ – П. за инвестиционно предложение: „Почистване коритото на р. М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост“ в землището на [населено място], [община].

С писмо изх. №О.-3067/25.10.2022г. директорът на РИОСВ е поискал от Б. дирекция „И. район“ да изрази становище относно допустимостта на инвестиционното предложение на „Пимк“ ООД спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводнения, на основание чл.12, ал.5 от Наредбата за И. във вр. с чл.155, ал.1, т.23 ЗВ.

С писмо вх. №О.-3067-2/11.11.2022г. Б. дирекция дава заключение за допустимост на представеното инвестиционно предложение от гледна точка на Плана за управление на речните басейни на И. район (ПУРБ) и Плана за управление на риска от наводнения в И. район (ПУРН) 2016 – 2021г., Закона за водите и подзаконовите нормативни актове към него, при спазване на изрично посочените условия: а) Да не се допуска изземване извън определената площ от координатния регистър към уведомлението; б) Да не се допуска замърсяване на повърхностните и подземните води от дейностите по инвестиционното предложение, включително и от нефтопродукти; в) Да не се допускат сечи на естествена крайбрежна растителност по бреговете и островите на реката, освен при доказана необходимост; г) Наличие на издадено Разрешително за ползване на воден обект по чл.140, ал.7 ЗВ по отношение на дейности по изземване на наносни отложения; д) Наличие на издадени Разрешителни за ползване на воден обект по чл.46, ал.1, т.1, б. „г“ и т.10 ЗВ по отношение на дейностите по изграждане на укрепителни съоръжения и по почистване на храстовидна и дървесна растителност; е) Да не се допуска почистване извън натрупани наносни коси по бреговете и острови на реката; ж) Да не се допуска изземване на инертен материал под нивото на активното дъно на реката; з) Дейностите, предвидени в инвестиционното предложение да са съобразени с Протокола от проведената Междуведомствена комисия.

Срещу процесното инвестиционно предложение „Почистване коритото на река М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост“ жалбоподателят Сдружение „Б.“ (Сдружението) е подал писмено възражение, адресирано до директора на РИОСВ (вх. №О.-3067-4/01.12.2022г.), областния управител на област П., министъра на околната среда и водите и директора на Басейновата дирекция. На 06.12.2022г. Сдружението е сезирало директора на Б. дирекция с искане за предоставяне на достъп до обществена информация относно: „Според наличните данни за повърхностните водни обекти и

водни тела в обхвата на БДИБР, в участъка между Бент Полатово при [населено място] и вливането на р. В., съществува ли и влива ли се в р. М. някакъв друг непресъхващ приток на самата р. М.?“. Според информацията, предоставена от Басейновата дирекция „... в посочения в Заявлението участък между Бент Полатово при [населено място] и вливането на р. В., няма непресъхващ приток на р. М. (писмо Информация по № ЗДОИ-01-98/06.12.2022г.).

С Писмо вх. №О.-3067-8/21.12.2022г. директорът на Б. дирекция е изразил пред директора на РИОСВ становище по възражението на жалбоподателя от 06.12.2022г. според което, разпоредбата на чл.118з ЗВ не въвежда забрана за дейността, а само указва условия за определяне или не определяне на участъци от реката. Посочено е, че забраната по т.1 на чл.118з е относима към участъци от реката, разположени между язовирни стени и първия непресъхващ приток, поради обстоятелството, че наносите се отлагат преди бента (подприщващото съоръжение) на язовирната стена и преди първия непресъхващ приток няма условия за образуване на наноси. Указано е, че описаният във Възражението бент представлява хидротехническо съоръжение, различно от язовирна стена, към което е приложима нормата на чл.118з, т.2, б. „б“ ЗВ. Прието е, че в случая е приложима нормата на чл.140 ЗВ, тъй като Междудуведомствената комисия е установила отлагане на значителни количества наноси, оформени като два последователни полуострова.

Производството е приключило с издаване на оспорваното Писмо с изх. №О.-3067-9/29.12.2022г. Директорът на РИОСВ е приел, че с оглед местоположението и характера на инвестиционното предложение „Почистване коритото на река М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост“ в землището на [населено място] в участъка с изрично посочени координати, при реализацията му няма вероятност от отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата „Натура 2000“, включително върху защитени зони BG0000578 „Река М.“ и BG0002087 „М. – П.“. Възложителят „Пимк“ ООД е уведомен, че не е необходимо да бъде проведена процедура по реда на Глава втора от Наредбата за И..

С Решение №24/09.02.2023г. министърът на околната среда и водите е отхвърлил жалбата на Сдружение „Б.“ и на основание чл.97, ал.1 АПК е потвърдил Писмо №О.-3067-9/29.12.2022г. на директора на РИОСВ.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следото:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице. Жалбоподателят Сдружение "Б." е организация, чиито цели, според данните от Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ) са насочени към опазване на околната среда; повишаване на екологичната култура и образование на населението на РБългария; защита на обществените интереси в сферата околната среда, рибните ресурси, управлението на водните обекти, язовири, хидротехнически съоръжения. При това съдът приема, че Сдружението попада в кръга на "засегната общественост" по смисъла на §1, т.25 от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда и за него е налице правен интерес от водене на делото.

Оспорваното Писмо №О.-3067-9/29.12.2022г. е индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК, тъй като актът на директора на РИОСВ с който се приема да се извърши оценка за съвместимост по реда на Наредбата за И. или съответно да не

се извършва такава оценка, е условие за откриване на процедура и издаване на Разрешително за ползване на повърхностен воден обект, съгласно чл.60, ал.1, т.5 ЗВ.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Писмо №О.-3067-9/29.12.2022г. е постановено от компетентен орган в кръга на правомощията му, съгласно чл.31, ал.7 от Закона за биологичното разнообразие (З.) във вр. с чл.6а, т.2 от Наредбата за И..

Настоящият решаващ състав приема, че при издаване на оспорвания акт съществено са били нарушени административнопроцесуалните правила, както и основни принципи в административния процес, установени в чл.7 и чл.9 АПК – принципите на истинност и на служебно начало, довело като краен резултат до незаконосъобразност по същество на процесното Писмо.

Законът за биологичното разнообразие в своя чл.31, ал.1 установява, че планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона. Според ал.5 на чл.31 З. оценката за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не попадат в обхвата на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и по отношение на тях не се извършват процедури по екологична оценка или за оценка на въздействието върху околната среда (каквото е настоящият случай), се извършва чрез процедурата, регламентирана в Наредбата за И..

Няма спор между страните и съдът приема за установено по делото, че процесното инвестиционно предложение "Почистване коритото на река М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост", попада в границите на защитени зони: 1) „Река М.“ с код ВГ0000578, одобрена с Решение №122/02.03.2007г. на Министерски съвет (МС), на основание чл.10, ал.4 З. и Решение №588/06.08.2021г. на МС и 2) „М. – П.“ с код ВГ0002087, одобрена с Решение №122/02.03.2007г. на МС и обявена със Заповед №РД-836/17.11.2008г. на министъра на околната среда и водите, на основание чл.12, ал.6 във вр. с чл.6, ал.1, т.3 и т.4 З., и съответно попада в обхвата на Наредбата за И. – чл.1, ал.2, т.2 и т.3. Съгласно последната разпоредба оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони се извършва за защитени зони, които са включени в списъка по чл.10, ал.4 З., обнародван в "Държавен вестник", или обявени със заповед на министъра на околната среда и водите по чл.12, ал.6 З.. Според чл.2, ал.1 от Наредбата за И. на оценка за съвместимост по реда на Глава втора или трета се подлагат планове, програми и инвестиционни предложения, които са изрично посочени в т.1 – т.3. За планове, програми, проекти и инвестиционни предложения извън обхвата на ал.1, включително техни разширения и изменения, в зависимост от техния характер и местоположение и след проверка за допустимост по смисъла на чл.12, когато е приложимо, компетентният орган по чл.6а указва начина на процедиране, въз основа на попълнен контролен лист и включените в него критерии,

съгласно приложение №1. В 14-дневен срок от подаването на уведомлението по ал.3 компетентният орган уведомява писмено възложителя дали е необходимо провеждането на процедура по реда на наредбата, като при необходимост дава указания и определя срок за изпълнението им. Компетентният орган оповестява писмото на интернет страницата си в 7-дневен срок (чл.2, ал.2 от Наредбата за И.). В случая няма спор, че процесното инвестиционно предложение не е сред изрично изброените в чл.2, ал.1, т.1 – т.3 от Наредбата за И., тъй като, макар и да попада в границите на две защитени зони, не е свързано с промяна на предназначението и/или начина на трайно ползване на имотите. Следователно по отношение на това инвестиционно предложение е била приложима процедурата по чл.2, ал.2 от Наредбата за И.. От събраните по делото доказателства се установява, че ответният административен орган е извършил дължимата проверка за допустимост на инвестиционното предложение спрямо режима на дейностите в защитените зони, съобразно регламента на чл.12 от Наредбата за И.. Не се установява по делото обаче, крайната оценка на директора на РИОСВ, че няма вероятност инвестиционното предложение да окаже отрицателно въздействие върху защитените зони и не е необходимо провеждане на процедура по оценка за съвместимост, да е обоснована в резултат на попълнен Контролен лист и включените в него критерии, съгласно Приложение №1 към чл.2, ал.2 от Наредбата за И. и съответно административният орган да е дал конкретни указания за начина на процедиране. Неясен за съда остава въпросът въз основа на какви обективни факти и обстоятелства директорът на РИОСВ е достигнал до извод, че няма вероятност инвестиционното предложение да окаже отрицателно въздействие върху защитените зони, след като пред него не е бил представен техническият проект. Освен това няма данни при вземане на решението ответникът да е извършил преценка за това свързано ли е непосредствено инвестиционното предложение и необходимо ли е то за управлението на защитените зони в които попада и още повече има ли други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, които заедно с процесното могат да окажат отрицателно въздействие върху защитените зони. Такава оценка според настоящия състав се дължи на основание чл.31, ал.1 З. и неизвършването ѝ лишава от мотиви спорния административен акт и извода на директора на РИОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по Глава втора на Наредбата за И..

При това настоящият решаващ състав приема, че административният орган не е изпълнил задължението си да събере необходимите доказателства и въз основа на тях да установи и подложи на преценка всички факти от значение за случая, а от мотивите на административния акт не може да бъде установено какви са параметрите на инвестиционното предложение, които са били подложени на преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие.

За пълнота на изложението съдът отбелязва, че Законът за водите – чл.118з, въвежда забрана *мястото за изземване* на наносни отложения да се определя където наносните отложения са разположени *след язовирни стени или бентове* на 500 м надолу по течението на реката или до първия непресъхващ приток, когато той е на разстояние повече от 500 м от

съоръжението. В случая няма спор между страните и съдът приема за установено с приетото и неоспорено по делото писмо Информация по № ЗДОИ-01-98/06.12.2022г. на Б. дирекция, че няма непресъхващ приток на р. М. в участъка между Бент Полатово при [населено място] и вливането на р. В., където е предвидено да се осъществи процесното инвестиционно предложение. Нормата на закона е ясна и не предполага тълкуването, което ответната защита поддържа, че забраната по чл.118з, т.1 е приложима само по отношение на участък след язовирни стени, не и след бентове или пък, че нормата на чл.118з, т.1 се прилага само в случаите на изземване на наносни отлагания от р. Д.. Макар определянето на участъка да е елемент от разрешителното за ползване на повърхностен воден обект, това обстоятелство е следвало да бъде взето предвид и от административния орган при вземане на процесното решение, като се изложат мотиви за това нарушаването на горната забрана има ли отношение и може ли да окаже отрицателно въздействие върху защитените зони в които попада. Мотиви в тази насока в оспорвания акт липсват.

При това настоящият решаващ състав приема, че изводът в процесното Писмо, потвърден с акта на горестоящия административен орган, че няма вероятност инвестиционното предложение „Почистване коритото на река М. от наносни отложения, саморасла растителност и укрепване на бреговете, с цел осигуряване на хидравлична проводимост“ в землището на [населено място], [община], област П., в участък с посочени координати, в обхвата на ПИ с идентификатори: 72029.5.107 и 72029.320.370, да окаже отрицателно въздействие върху защитените зони BG0000578 „Река М.“ и BG0002087 „М. – П.“ и не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за И., е произволен и не е мотивиран със събрани в производството доказателства и установени въз основа на тях обективни факти.

По изложените доводи съдът приема, че Писмо №О.-3067-9/29.12.2022г. на директора на РИОСВ е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменено.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ, 25^{ТИ} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ПИСМО №О.-3067-9/29.12.2022г. на директора на Регионалната инспекция по околната среда и водите – П..

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова